

**TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN
VAN DE ORDES VAN HET RECHTSGEBIED
VAN HET HOF VAN BEROEP TE
ANTWERPEN**

TWEEDE KAMER

Sententie van 27 juni 2024

Inzake **TAA/SL/0479/2024**
Ref. balie LIM/23-24/0201/TU

Meester X
Advocaat

I. DE PROCEDURE

De voorzitter van de tuchtraad heeft mr. X bij aangetekende zending van 25 maart 2024 opgeroepen om te verschijnen voor de tuchtraad voor advocaten van de ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Antwerpen, kamer 2, op de zitting van donderdag 25 april 2024 te 14 uur.

Op deze zitting was mr. X aanwezig en hij werd bijgestaan door zijn raadsman mr. Y en er werd om een uitstel verzocht.

De tuchtraad heeft de zaak uitgesteld naar de zitting van 23 mei 2024 te 14.00 uur.

Op deze zitting was mr. X aanwezig en hij werd bijgestaan door zijn raadsman mr. Y.

Mr. Z, aangesteld als verslaggever door de stafhouder van balie Limburg, werd gehoord in zijn verslag.

Mr. X, bijgestaan door mr. Y, werd gehoord in zijn middelen en verdediging.

De tuchtraad heeft de zaak vervolgens behandeld in openbare zitting en de rechtspleging geschiedde in het Nederlands.

De uitspraak gebeurt in openbare zitting.

II. TENLASTELEGGING

Mr. X werd bij aangetekend schrijven van 25 maart 2024 opgeroepen om zijn verdediging waar te nemen en om uitspraak te horen doen over de volgende feiten die hem ten laste wordt gelegd:

“In toepassing van art. 458 §1 werd Mr X in kennis gesteld, per aangetekend schrijven van 5/05/2023, dat er opzichtens hem een tuchtonderzoek werd geopend. Mr Z werd aangesteld als tuchtonderzoeker.

De klacht heeft onder meer betrekking op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen, meer bepaald op de artikelen 447, 455 en 456 Ger.W., alsook op artikel 1 Codex deontologie voor advocaten, onverminderd de toepasselijkheid van de overige artikelen.

Meer bepaald heeft het onderzoek betrekking op derdengelden (geregeld in art. 128 e.v. CDA). Het blijkt dat er in 2017 een overschrijving is geweest ten belope van 20.000,00 EUR van de kantoorrekening met nummer BE32 naar een CSR-rekening met nummer BE34 Dit is een bijzondere transactie.

Mr. X werd opgeroepen voor verhoor op 11/07/2023.

De uitleg n.a.v. de ondervraging van 11/07/2023 van Mr X is op dat moment dat de storting van 20.000,00 EUR een eenmalige vergissing is.

Hij deelt vervolgens mee dat hij als voormalig collectief schuldbemiddelaar werkte met twee rekeningen per dossier van collectieve schuldbemiddeling en één centralisatierekening.

Op één rubriekrekening per dossier komt het inkomen van de schuldenaar binnen en vanuit deze rekening wordt met een maandelijkse bestendige opdracht het leefgeld betaald van de schuldenaar. Een tweede maandelijkse bestendige opdracht naar een tweede rubriekrekening voor de reserve van schuldeisers.

Vervolgens is er een derde rekening, een centralisatierekening, met nog een maandelijkse bestendige opdracht, in functie van het afgelopen jaarverslag, voor kosten van het lopende jaar, zijnde een centralisatierekening van waaruit Mr X maandelijks een bedrag (beperkt) stort op deze centralisatierekening als voorschot op zijn kosten en erelonen.

Het idee van Mr X was dat dit een duidelijk overzicht geeft per schuldenaar.

Vervolgens wordt Mr X opnieuw ondervraagd op 19/10/2023, nadat er een grondiger onderzoek is gebeurd van de rekening met als nr. BE34

Deze laatste rekening is de centralisatierekening waarop de provisies gestort worden in het kader van de collectieve schuldenregelingen.

Voorafgaand aan de ondervraging van 19/10/2023 is er een schrijven gestuurd naar Mr X waarop een hele lijst van vragen en opmerkingen werden gemaakt waarover Mr X uitleg dient te verschaffen.

Tijdens de ondervraging van 19/10/2023 wordt enerzijds meegedeeld dat het bedrag van 20.000,00 EUR dat gestort werd in mei 2017 eigenlijk aangewend werd om liquiditeitsproblemen op te lossen. De andere vragen en opmerkingen die de onderzoeker formuleerde in de brief van 29/09/2023, kon Mr X op dat moment niet beantwoorden. Hij had wel door de boekhoudster van zijn kantoor een antwoord laten voorbereiden. Doch hij vroeg een bijkomende termijn om de door de tuchtonderzoeker opgeworpen opmerkingen te onderzoeken en een antwoord te formuleren.

Mr X kreeg vervolgens uitstel en er werd een nieuw verhoor vastgelegd op 9/11/2023.

N.a.v. de ondervraging van 9/11/2023 erkent Mr X dat hij de gelden die op de centralisatierekening stonden, gebruikt heeft als kaskrediet. Hij erkent dat hij dat beter niet had gedaan.

Mr X verklaart o.a.: “Ik heb dus tijdelijk gebruik gemaakt van de gelden die op de CSR-rekening stonden. Nadien werden er stortingen uitgevoerd op 7/09/2017 en 20/09/2017 op de CSR-spaarrekening om te dienen als buffer voor eventuele toekomstige financiële noden van het advocatenkantoor. Dit brengt dan ook mee dat bv. op 1/12/2017 25.000,00 EUR teruggestort werd om eindejaarsbetalingen uit te voeren. Op 25/06/2018 heb ik 100.000,00 EUR gestort op de CSR-reserverekening en werd deze opnieuw gebruikt als spaarrekening.”

Er is dus een erkenning dat gelden van schuldenaars waarvoor Mr X optrad als schuldbemiddelaar gebruikt werden voor persoonlijke doeleinden van advocatenkantoor X of Mr X persoonlijk.

Dit betekent dan ook dat Mr X gehandeld heeft in strijd met de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen, meer bepaald op de artikelen 447, 455 en 456 Ger.W., alsook op artikel 1 Codex deontologie voor advocaten, onverminderd de toepasselijkheid van de overige artikelen. Daarnaast is de handelwijze van Mr X in strijd met de artikelen van art. 128 e.v. CDA.”

De tenlasteleggingen hebben onder meer betrekking op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen, meer bepaald op de artikelen 455 en 456 Ger.W., alsook op artikel 1 CDA, onverminderd de toepasselijkheid van de overige artikelen en aangaande de regels rond derdengelden, geregeld onder afdeling III.2.9 CDA.

Op grond van artikel 456 Ger. W. komt het aan de tuchtraad toe hierop toe te zien en die inbreuk desgevallend te bestraffen om een behoorlijke beroepsuitoefening te waarborgen.

III. BEOORDELING VAN DE TENLASTELEGGINGEN

1. Mr. X werd geregeld aangesteld door de arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling ... als schuldbemiddelaar.

Binnen dit gerechtelijk mandaat opende mr. X, naar eigen zeggen, twee rekeningen per dossier.

Het betrof één rubriekrekening waarop het inkomen van de schuldenaar binnenkwam en van waaruit een bestendige opdracht werd gegeven met leefgeld voor de schuldenaar.

Er werd van deze rubriekrekening maandelijks een bestendige opdracht gegeven naar een tweede rubriekrekening voor de opbouw van een reserve om de vorderingen van de schuldeisers geheel of gedeeltelijk te betalen.

Van deze laatste rubriekrekening werd een bestendige opdracht gegeven waarbij maandelijks bedragen werden overgemaakt naar een kantoorrekening die door mr. X omschreven wordt als een *“centralisatierekening”* (proces-verbaal van verhoor dd. 11 juli 2023 stuk 4 bundel rechtspleging).

Deze *“centralisatierekening”* is dus geen individuele rekening die gekoppeld is aan het schuldbemiddelingsdossier waarvoor mr. X werd aangesteld.

2. Gelden waarover een gerechtelijk mandataris, in casu een schuldbemiddelaar, het beheer heeft, zijn geen derdengelden in de zin van artikel 128 e.v. CDA zoals geregeld onder afdeling III.2.9 CDA.

De beoordeling van het beheer van deze gelden valt onder artikel 455 Ger.W.

3. Op geen enkele wijze kan een schuldbemiddelaar, binnen het uitoefenen van zijn mandaat, gelden die toebehoren aan de schuldenaar aanwenden voor eigen gebruik.

Dit is enkel toegestaan indien de arbeidsrechtbank, na neerlegging van een jaar- of eindverslag door de schuldbemiddelaar, overgaat tot begroting en toekenning van de staat van kosten en erelonen van de schuldbemiddelaar.

De arbeidsrechtbank doet dit gebruikelijk onder de volgende formulering :

“Kent de staat van ereloon en onkosten toe zoals begroot voor een bedrag van en verklaart deze uitvoerbaar.

Zegt voor recht dat dit bedrag bevoorrecht is en voorafneembaar op de beschikbare en te ontvangen gelden.”

Slechts vanaf dit ogenblik kunnen de gelden van de schuldenaar, voor het door de rechtbank toegekende bedrag, overgemaakt worden van de rubriekrekening naar een kantoorrekening van de schuldbemiddelaar.

Mr. X heeft aldus gehandeld in strijd met artikel 455 van het Ger.W. door gelden van de rubriekrekeningen, toegewezen aan schuldbemiddelingsdossiers, zonder toestemming van de arbeidsrechtbank over te maken naar een kantoorrekening.

De tenlastelegging is bewezen.

4. De storting van 20.000,00 euro van de kantoorrekening met nummer BE32 naar een CSR-rekening met nummer BE34

In het proces-verbaal van verhoor van 17 juli 2023 (stuk 4 van het bundel van de rechtspleging) stelt mr. X :

“De transactie van de betreffende en kwestieuze 20.000,00 euro is eigenlijk een storting die per vergissing werd uitgevoerd zonder dat de kosten en erelonen reeds begroot werden door de arbeidsrechtbank en deze fout is rechtgezet op 8 juni 2017 middels terugstorting.

Die foutieve storting is uitgevoerd in mei 2017; het rekeninguittreksel wordt door mij bijgebracht tegen het einde van de week en wordt overgemaakt aan het secretariaat balie Limburg. Van die storting van 20.000,00 euro werd geen factuur opgesteld, het betrof een loutere storting.”

Mr. X wordt op 19 oktober 2023 (stuk 6 van het bundel van de rechtspleging) opnieuw ondervraagd en in het proces-verbaal van verhoor stelt hij met betrekking tot de storting van 20.000,00 euro :

“Alleen die 20.000,00 euro is aangewend om liquiditeitsproblemen op te lossen.”

Mr. X wordt ook nog een derde keer verhoord en dit op 9 november 2023 (stuk 8 van het bundel van de rechtspleging). Hierin verwijst mr. X naar zijn mail die hij verstuurd heeft naar de tuchtonderzoeker dd. 8 november 2023 en die gevoegd werd aan het proces-verbaal. Hierbij wordt bijkomend verklaard :

“Wij hebben nooit gebruik willen maken van cashkrediet en hadden dat beter wel gedaan. Ik heb dus tijdelijk gebruik gemaakt van gelden die op de CSR-rekening stonden. Nadien werden er stortingen uitgevoerd op 07.09.2017 en 20.09.2017 op de CSR-spaarrekening om te dienen als buffer voor eventuele toekomstige financiële noden van het advocatenkantoor.”

Op geen enkele wijze was het aan mr. X toegelaten om stortingen uit te voeren naar zijn kantoorrekening van gelden die toebehoorden aan de schuldenaar nu er geen beschikking van de arbeidsrechtbank voorhanden was waarbij de staat van kosten en erelonen definitief begroot werd.

De tenlastelegging is aldus bewezen.

5. Ieder gebrek aan transparantie aangaande de stortingen naar en van de zogenaamde centralisatierekening :

Naar aanleiding van het tweede tuchtverhoor dat plaatsvond op 19 oktober 2023 heeft de tuchtonderzoeker aan mr. X onder meer volgende vraag gesteld met betrekking tot de bewegingen op de centralisatierekening :

“En wat met de andere gelden en de overschrijvingen naar uw kantoorrekening en de persoonlijke rekeningen ?”

Mr. X antwoordde hierop :

“Dat moet ik nog nakijken.”

Hierop werd het verhoor stopgezet en er werd een nieuwe datum voor het vervolg van het verhoor voorzien op 9 november 2023.

De onderzoeker stuurde eveneens per 29 september 2023 een schrijven aan mr. X waarin een aantal vragen en bewijzen werden gevraagd omtrent stortingen van en naar de centralisatierekening en van en naar andere kantoorrekeningen van mr. X en mr. A (stuk 5 van het bundel van de rechtspleging).

Het betreffen onder meer eenvoudige vragen zoals daar zijn :

“-Rekeninguittreksel 44 ontbreekt, de rekening gaat van 39.287,96 € op 17.11.2017 naar 16.597,96 € op 04.12.2017.

Gelieve het rekeninguittreksel bij de brengen; waar is het bedrag van +/- 23.000,000 € naartoe ?

-Op 20.12.2017 wordt er een storting uitgevoerd op de CSR-rekening van 25.000 € vanuit X en A; met de vermelding reserve ?

-Een storting op 05.02.2018 vanuit de CSR-rekening naar X, A en B voor een bedrag van 1.200,00 €; het betreft een rond bedrag, met referte kostenstaat 2017....”

Op 9 november 2023 vond dan het 3de tuchtverhoor plaats doch de tuchtonderzoeker moet vaststellen dat mr. X nog steeds niet alle gevraagde afschriften van bankuittreksels had bijgebracht. Het betreffen afschriften aangaande uitgaande stortingen van verschillende duizenden euro's waarvoor geen enkele verantwoording wordt afgelegd.

6. Ook naar aanleiding van de behandeling van zijn dossier voor de tuchtraad blijven de verantwoordingsstukken achterwege.

Aldus moet vastgesteld worden dat mr. X er niet in slaagt stortingen van en naar zijn kantoorrekeningen, waarop gelden werden gestort afkomstig van rubriekrekeningen van schuldbemiddelingsdossiers, te verantwoorden.

Van enige transparantie is dan ook geen sprake.

Ook dit handelen is, ongeacht het feit dat er al dan niet sprake is geweest van oneigenlijk gebruik van de gelden, in strijd met de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en die uiteraard ook gelden voor gerechtelijke mandatarissen.

IV. SANCTIE

Het beheer van gelden binnen het kader van de uitoefening van een gerechtelijk mandaat door een advocaat dient minutieus te worden uitgevoerd, dit als zekerheid voor de rechtsonderhorige/cliënt die moet kunnen vertrouwen op het onberispelijk handelen van zijn raadsman/gerechtelijke mandataris en bij uitbreiding op dit van de advocatuur.

Het gegeven dat mr. X geen enkele duidelijkheid schept omtrent stortingen van gelden die toebehoren aan schuldenaars en dit naar zijn persoonlijke dan wel kantoorrekening, ondanks het gegeven dat hij hiervoor verschillende keren de kans heeft gehad, toont aan dat mr. X zijn mandaten niet nauwgezet uitvoerde.

Alzo blijft er onduidelijkheid met betrekking tot het lot van verschillende tienduizenden euro's en blijft er onduidelijkheid omtrent de aanwending en het beheer van deze gelden.

De feiten zijn uitermate ernstig en verantwoorden een ernstige bestraffing.

Bij het opleggen van de sanctie houdt de tuchtraad rekening met het gegeven dat er klaarblijkelijk geen klachten zijn geformuleerd naar aanleiding van het afsluiten en overdracht van de schuldbemiddelingsdossiers van mr. X en ook met zijn blanco tuchtrechtelijk verleden.

De tuchtraad legt mr. X een schorsing op van 4 maanden waarvan 2 maanden met uitstel.

OM DEZE REDENEN

DE TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN VAN DE ORDES VAN HET RECHTSGEBIED VAN HET HOF VAN BEROEP TE ANTWERPEN,

Rechtsprekend in tuchtzaken, in eerste aanleg en op tegenspraak.

Verklaart de tuchtvervolging toelaatbaar.

Verklaart de tenlasteleggingen bewezen.

Legt aan mr. X een schorsing op van 4 maanden waarvan 2 maanden met uitstel voor een periode van 3 jaar met als voorwaarde dat tijdens deze periode geen nieuwe tuchtsanctie zou worden opgelopen..

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging:

Stafhouder Kris Van den Berghen advocaat balie Antwerpen, voorzitter

De assessoren:

Mr. André Gerkens, advocaat balie Limburg

Mr. Tom Raskin, advocaat balie Limburg

Mr. Johan De Weerd, advocaat balie Antwerpen

Mr. Dirk Wuyts, advocaat balie Antwerpen

Was aanwezig bij de behandeling:

de secretaris, mr. Tom Peeters, advocaat balie Antwerpen

Waren aanwezig bij de uitspraak:

Stafhouder Kris Van den Berghen, voorzitter

Mr. Tom Peeters, secretaris,

Aldus gewezen en uitgesproken te Antwerpen op 27 juni 2024.

Mr. Kris Van den Berghen
Voorzitter

Mr. Tom Peeters
Secretaris

Mr. Dirk Wuyts
Assessor

Mr. André Gerkens
Assessor

Mr. Tom Raskin
Assessor

Mr. Johan De Weerd
Assessor